

WRF 0003.1.2019

Szanowny Pan

Andrzej Borysewicz

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Łomży

Dotyczy: interpelacji z dnia 10 stycznia 2019 roku – w sprawie powołania zespołu roboczego ds. Via Baltica

Bardzo dziękuję za kluczowe pytanie dotyczące dalszego rozwoju Naszego Miasta. Władze Łomży od kilku lat zwracają uwagę na odpowiednie przygotowanie się do zmieniającego się otoczenia. Już w założeniach Polityki społeczno-gospodarczej z lat poprzednich, akcentowaliśmy budowę silnej pozycji społeczno-gospodarczej Łomży jako ośrodka subregionalnego z przewagami rynkowymi. Jednym z elementów tych przewag jest drogowa dostępność komunikacyjna.

Debata na temat wpływu międzynarodowej trasy szybkiego ruchu Via Baltica, na rozwój całego regionu jest konieczna. Jednak prowadzona powinna być wspólnie z władzami regionalnymi Urzędem Marszałkowskim i Wojewódzkim oraz przedstawicielami odpowiednich ministerstw.

Dyskusja na takim szczeblu związana jest ze zmianą polityki rozwoju regionalnego kraju. **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)**. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (dok. w konsultacjach) zakłada odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz większego różnicowania interwencji w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów. Realizacja trasy szybkiego ruchu Via Baltica ma **wymiar ponadregionalny** ukierunkowany na wsparcie obszarów z trudnościami adaptacyjnymi i restrukturyzacyjnymi, np. wschodnia Polska, jak i ponadlokalnym (obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze z otaczającymi obszarami wiejskimi). Polityka regionalna ma wspierać zintegrowane inwestycje wykorzystujące miejscowe zasoby i potencjały poszczególnych terytoriów oraz dostarczanie odpowiednich impulsów dla zainicjowania trwałego wzrostu i miejsc pracy w obszarach o mniej korzystnych uwarunkowaniach rozwojowych wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia, bądź utraty funkcji społeczno-gospodarczych.

KSRR wprowadza między innymi, zasadę **Partnerstwa i współpracy** czyli budowanie kultury partnerstwa i współpracy ukierunkowanej na świadome i ustrukturyzowane współdziałanie ludzi, instytucji i organizacji oraz lepszą koordynację prowadzonych przez nich działań na rzecz rozwoju. Zasada dotyczy również sieciowania i zawiązywania trwałych relacji pomiędzy instytucjami krajowymi,

wojewódzkimi i lokalnymi, jak i administracją publiczną i różnymi interesariuszami, z włączeniem sektora prywatnego i społecznego.

KSRR wskazuje tzw. **Obszar strategicznej interwencji (OSI)** – obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, do którego kierowana jest interwencja łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze i infrastrukturalne.

OSI obligatoryjne - miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją, będą uwzględnione w **krajowych zintegrowanych strategiach rozwoju, w strategiach rozwoju województwa oraz w ramach strategii rozwoju lokalnego**. Oznacza to, że w krajowych zintegrowanych strategiach rozwoju powinny zostać wskazane m.in. **rodzaje działań, które będą realizowane na poszczególnych obligatoryjnych obszarach strategicznej interwencji**.

Istnieje możliwość wskazania dodatkowych, **fakultatywnych OSI**, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień. Mogą to być wschodnia Polska, oraz wskazywane na poziomie **regionalnym lub lokalnym inne obszary, np. subregiony, miasta i obszary powiązane z nim funkcjonalnie, obszary przygraniczne, obszary poprzemysłowe, czy obszary zdegradowane**.

Krajowa Strategia urealnienia dotychczasową formę współpracy, poprzez **odejście od modelu jednego kontraktu dedykowanego właściwemu regionowi** - wprowadzając możliwość zawarcia przez **samorząd województwa kilku typów kontraktu terytorialnego**:

Kontrakt programowy uzgodnienia pomiędzy rządem a samorządem województwa stanowiący zobowiązanie stron do realizacji zadań, w stosunku do określonego w nim terytorium. Umowa pomiędzy stronami określa zasady, kierunki i warunki dofinansowania programu operacyjnego służącego realizacji umowy partnerstwa na lata 2021-2027 przygotowanego przez zarząd województwa, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie. Rezultaty ustaleń w kontrakcie zdecydują o wielkości i ukierunkowaniu alokacji danego regionalnego programu operacyjnego. Kontrakt może wskazywać w wybranych obszarach przedsięwzięcia dla krajowych programów operacyjnych, tj. projektów pozakonkursowych. Kontrakt programowy nie wykracza poza obszar województwa i powinien uwzględniać specyficzne potrzeby wskazanych na poziomie krajowym lub regionalnym OSI.

Kontrakt sektorowy to uzgodnienia pomiędzy ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a zarządem województwa/zarządami województw, określający zasady realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie w regionie. **Jest mechanizmem fakultatywnym**, niezwiązanym ze środkami UE, który może być wykorzystany do uzgadniania realizacji wybranych sektorowych programów rozwoju w zakresie

interwencji ukierunkowanej terytorialnie w regionach. Kontrakt sektorowy będzie służył uzgodnieniu z przedstawicielami rządów województw zakresu i sposobu realizacji programu rozwoju w odniesieniu do tzw. **części terytorialnej**, jeśli taka zostanie wyodrębniona w programie rozwoju. Ustalenia kontraktu sektorowego, w formie umowy, będą więc stanowiły uszczegółowienie systemu realizacji danego programu rozwoju w odniesieniu do interwencji ukierunkowanej terytorialnie. Warunkiem zawarcia kontraktu sektorowego jest **zagwarantowanie wkładu finansowego na realizację przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w części ukierunkowanej terytorialnie** właściwego programu rozwoju, zarówno po stronie rządowej, jak i samorządowej. Kontrakt sektorowy jest podpisywany przez wszystkie strony uczestniczące w negocjacjach.

Porozumienie terytorialne ma na celu lepszą integrację działań rozwojowych, podejmowanych/inicjowanych z **poziomu lokalnego lub regionalnego, uwzględniających specyficzne uwarunkowania terytorialne**. Podstawą dla określania zakresu tematycznego porozumienia terytorialnego jest strategia rozwoju ponadlokalnego, strategia rozwoju gminy lub plany działań, odzwierciedlające m. in. oddolne inicjatywy rozwojowe. Ma ono służyć przede wszystkim uzgadnianiu interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych. Porozumienie terytorialne to mechanizm uzgodnień pomiędzy zarządem województwa albo ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami. Określa ono kierunki rozwoju lub przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnej jednostki samorządu terytorialnego objętej porozumieniem. Stronami porozumienia terytorialnego może więc być zarząd województwa i przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na terenie danego województwa (gmin, powiatów, związków i porozumień międzygminnych lub stowarzyszeń gmin). Zakłada się również możliwość zawierania **porozumienia terytorialnego z przedstawicielami samorządu lokalnego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w przypadku, gdy uzasadnia to zakres interwencji wskazany w krajowej strategii rozwoju regionalnego**. Wypracowanie przez przedstawicieli samorządów przedsięwzięć wskazanych w porozumieniu terytorialnym powinno odbywać się z zaangażowaniem partnerów społeczno-gospodarczych, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, środowiska naukowo-akademickiego, podmiotów prywatnych i innych partnerów zaangażowanych w rozwój lokalny. Dzięki zastosowaniu podejścia partycypacyjnego w procesie programowania strategicznego i wdrażania interwencji możliwe jest lepsze rozpoznanie przewag lokalnego potencjału i przezwyciężenie barier rozwojowych i problemów społeczno-gospodarczych danego obszaru. Stosowanie takiego podejścia w perspektywie prowadzi do wzmacniania tożsamości lokalnej wspólnoty i integracji społecznej.

Trwające przygotowania dokumentów programowych na lata 2021 - 2027 są doskonałą okazją do zgłaszania i przedyskutowania działań związanych z inwestycjami na terenie naszego

subregionu, którego silnym centrum gospodarczo-społecznym będzie Łomża. Wypracowany wspólnie materiał będzie mógł być zgłaszany do nowej strategii rozwoju województwa podlaskiego, strategii ponadlokalnych oraz nowego programu operacyjnego funduszy europejskich i programów ogólnokrajowych takich jak: Programu Polska Wschodnia+; Ponadregionalny program skierowany do najbliższych gospodarczo obszarów (Program 2020+); Polska Cyfrowa+.

Mając powyższe na uwadze zapraszam Pana i pozostałych Radnych do współpracy w celu stworzenia silnej reprezentacji naszego miasta i regionu w ramach **Rady Gospodarczej** przy Prezydencie Miasta Łomża.

Celem Rady Gospodarczej jest zintegrowanie środowiska przedsiębiorców i instytucji okołobiznesowych poprzez zapewnienie płaszczyzny dla współdziałania i wymiany doświadczeń. Rada będzie również organem doradczym i opiniodawczym Prezydenta miasta Łomża.

Do szczególnych zadań Rady będzie należało:

- Inicjowanie i wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Łomży z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- Opiniowanie działań oraz rozstrzygnięć problemów związanych z funkcjonowaniem miasta proponowanych przez Prezydenta Miasta Łomży,
- Wspieranie promocji inwestycyjnej Miasta sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu,
- Reprezentowanie środowiska łomżyńskich przedsiębiorców i podejmowanie działań mających na celu jego integrację.
- Opiniowanie i uzgadniania kierunków działań wynikających z „Programu Rozwoju Przedsiębiorczości” w mieście Łomża na lata 2020 plus,
- Inicjowanie działań mających na celu rozwój i aktywizację łomżyńskiej przedsiębiorczości.
- **Opracowanie strategii działań przygotowujących miasto Łomża na szanse i zagrożenia, związane z budową trasy Via Baltica.**

Serdecznie zapraszam do współpracy

Z UCZ. PREZYDENTA MIASTA

Zdzisław Garlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

